

в Україні за останні 5 років мають тенденцію до зростання, окрім 2017 р., а у 2016 р. їх обсяг зріс на 46,6%. Таким чином, у 2017 р. частка даних видатків у загальному обсязі Державного бюджету склала 17,2% [2].

Видатки державного бюджету на освіту в Україні мають тенденцію до зростання, починаючи з 2014 р. Так, у 2017 р. обсяг видатків на освіту зріс на 18,3% порівняно з 2016 р [2]. А саме завдяки постійному зростанню видатків на освіту розвинуті країни зберігають провідні позиції у світовій економіці. Видатки на освіту необхідно здійснювати та підвищувати постійно, адже ринок не завжди правильно враховує потреби та інтереси всього суспільства, тим більше, що блага освіти зазвичай мають капітальний й довгостроковий характер, а отже і від них залежить стратегічна перспектива економічного й соціального розвитку країни в цілому.

Для того, щоб в українській економіці перетворення проходили помітно й інтенсивніше, значна частина видатків державного бюджету повинна спрямовуватись на пріоритетні й стратегічно важливі цілі, розвиток підприємств різних галузей економіки, на соціальну сферу та освіту і звичайно інвестиційну та інноваційну діяльність держави. Видатки державного бюджету на охорону навколишнього середовища та економічну діяльність потребують збільшення, що в результаті з часом може забезпечити збільшення кількості робочих місць і доходів населення, тим самим зменшуючи соціальне напруження. Також необхідно підвищувати видатки державного бюджету у розвиток соціальної інфраструктури, що в свою чергу підвищує якість життя громадян й стабілізує суспільні процеси.

Література:

1. Бюджетна система : підручник / За наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012.- 871с.
2. Річні звіти про виконання Державного бюджету України за 2012-2017 р.р. [Електронний ресурс] // Державна казначейська служба України. - Режим доступу до ресурсу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>

Юрченко В.М.

«Облік і оподаткування», 5 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ходзицька В.В.

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ БЮДЖЕТУВАННЯ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ УПРАВЛІНСЬКІЙ СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Управління підприємством на сучасному етапі супроводжується впровадженням системи бюджетування. Якщо раніше інформація про сутність бюджетування була лише теорією, то наразі інтерес до даного питання приймає практичний аспект. Бюджетування активно використовується компаніями як технологія фінансового планування, при цьому не всі компанії розглядають бюджетування як реальний інструмент для ефективного управління і досягнення стратегічних цілей підприємства.

Для досягнення місії, стратегії та операційних цілей необхідно щоб всі ланки підприємства працювали за єдиним узгодженим планом, тобто за бюджетом, саме за його допомогою відбувається балансування доходів та витрат, узгодження грошових потоків, та їх закріплення за керівником відповідної ланки, яка в теорії бюджетування називається центром відповідальності.

Проблему сутності бюджетування та його значення для суб'єктів господарювання досліджували такі зарубіжні науковці як Бріггем Ю., Дайле А., Мейтленд І., Шим Д. Серед вітчизняних науковців проблемі бюджетування присвятили свої праці Мельник О.Г., Терещенко О.О, Чибісов О.Г, Шелудько В.М. та інші.

На основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних науковців можна виокремити такі основні підходи до трактування терміну бюджетування: процес розробки,

виконання, контролю та аналізу фінансового плану, що охоплює всі сторони діяльності підприємства [3]; технологія управління фінансово-господарською діяльністю підприємства [1]; управлінська технологія для покращення фінансового обґрунтування управлінських рішень [5]; процес планування руху ресурсів по підприємству на заданий майбутній період [2]; колективний процес, який діє змогу погодити діяльність підрозділів і підпорядкувати її загальній стратегічній меті [7].

Система бюджетування є складовою частиною управлінського обліку, а управлінський облік - частина бухгалтерського обліку. Дана система пов'язана також з фінансовим плануванням діяльності господарюючого суб'єкта.

Якнайповніше сутність бюджетування виявляється через його функції, а саме: планування, координація, стимулювання та контроль. За допомогою бюджетів можна заздалегідь визначити слабкі місця майбутніх операцій і запобігти негативним тенденціям та наслідкам.

Бюджетування має ряд переваг для суб'єкта господарювання, а саме: дозволяє координувати роботу підприємства в цілому; дає змогу вдосконалювати процес розподілу ресурсів; аналіз бюджетів дозволяє вчасно вносити коректування та зміни у фінансово-господарську діяльність суб'єкта господарювання; бюджетування сприяє мотивації працівників та слугує засобом контролю, що реалізується через порівняння планових показників діяльності підприємства з фактичними.

Проте, процес бюджетування має певні недоліки для суб'єктів господарювання, а саме: орієнтація лише на фінансові показники, висока ймовірність виникнення конфліктів між менеджерами підрозділів; завищення потреб в ресурсах; розповсюдження недостовірної інформації по неформальним каналам, тощо. Кожне підприємство при впровадженні системи бюджетування зіштовхується з певними проблемами, які залежать від особливостей діяльності конкретного підприємства.

Недоліки, які властиві процесу бюджетування посприяли формуванню антибюджетних поглядів, які виявились у тому, що деякі іноземні підприємства взагалі відмовились від системи бюджетування, до таких підприємств відносяться: Borelias, Skandia, Volvo, Ikea, Ericsson, Ford Motor Company.

Бюджетування, в західному його розумінні, на підприємствах України наразі знаходиться на стадії становлення і розвитку. Аналіз особливостей становлення бюджетування показує, що Україна має можливість застосовувати комплексний підхід до управління, проте перехід українських підприємств до сучасної технології бюджетування можливий лише за умови вирішення таких проблем: теоретична та практична підготовка професійних фахівців у галузі бюджетування (яка має включати переймання зарубіжного досвіду шляхом стажування фахівців на іноземних підприємствах); створення нової системи інформаційного забезпечення; переорієнтація бізнесу та осмислення конкретних цілей та завдань бюджетування.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що бюджетування є досить складним, проте ефективним підходом до управління підприємством. З метою його інтеграції в загальну систему управління перед керівниками вітчизняних підприємств стоїть завдання одночасно вирішити такі проблеми як методичну, організаційну та технічну. Адже ефективно організована система бюджетування дозволяє оцінити діяльність підприємства, скоригувати стратегічні цілі компанії, дає можливість суб'єкту господарювання визначити свою позицію на ринку, задіяти вільні ресурси, посилити мотивацію персоналу.

Література:

1. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: полный курс / Ю. Бригхем, Л. Гапенски ; [пер. с англ. под ред. В.В. Ковалева]. – СПб. : Экономическая школа, 1997. – 497 с.
2. Дайле, А. Практика контроллинга : пер. с нем. / А. Дайле. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 196 с.

3. Крайник, О. П. Фінансовий менеджмент : навч. посібн. / О. П. Крайник, З. В. Клепикова. – Львів : Львівська політехніка ; К. : Дакор, 2000. – 260 с.
4. Мейтленд И. Бюджетирование для нефинансовых менеджеров: О том, как научиться составлять и исполнять бюджеты / И. Мейтленд ; [пер. с англ. под ред. С.Л. Каныгина]. – Днепропетровск : Баланс-клуб, 2002. – 194 с.
5. Мельник О.Г. Бюджетування в системі управління підприємством : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.01 / О.Г. Мельник ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Л., 2004. – 25 с.
6. Шим Д.К. Основы коммерческого бюджетирования / Д.К. Шим, Д.Г. Сигел ; [пер. с англ.]. – СПб. : Пергамент, 1998. – 456 с.

Юрченко Ю.О.

*к.е.н., доцент кафедри економічної теорії, обліку та оподаткування
Київський національний університет будівництва і архітектури*

РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах структурних змін вітчизняної економіки успішна діяльність будівельного підприємства передбачає його розвиток і зміцнення ринкових позицій. В якості основного індикатора положення будівельного підприємства на ринку виступає його фінансовий стан. Відповідно, розвиток економіки будівництва неможливий без системи управління фінансовими процесами.

Фінансова стратегія спрямована на максимізацію вартості будівельного підприємства шляхом ефективного розпорядження і комплексного проактивного управління його фінансовими ресурсами. У даному контексті фінансова стратегія охоплює чотири області: управління доходами і надходженнями коштів, управління витратами і відрахуваннями коштів, забезпечення ліквідності та фінансової безпеки підприємства, управління роботою фінансового департаменту.

За своєю функціональною сутністю фінансова стратегія охоплює діагностику і аналіз поточного та прогнозування перспективного фінансового стану будівельного підприємства, оптимізацію основних та оборотних засобів, використання та залучення власних та позикових коштів, визначає політику розподілу прибутку, безготівкових розрахунків, податкову і цінову політику, амортизаційну та дивідендну політику, політику в сфері цінних паперів, формування фінансового забезпечення діяльності будівельного підприємства [1-3].

До визначальних особливостей фінансової стратегії будівельного підприємства належать наступні її характеристики:

- має підпорядкований, субпідрядний та забезпечуючий характер в ієрархії стратегічної піраміди будівельного підприємства по відношенню до загальнокорпоративної стратегії, тому повинна бути узгоджена з її цілями та напрямками;
- пронизує всі інші різновиди стратегій будівельного підприємства, створюючи фінансове забезпечення їх реалізації;
- стратегічна орієнтація;
- базується на результатах аналізу стратегічної фінансової інформації;
- формується та коригується на основі системно-ситуаційного підходу.

Роль і місце фінансової стратегії будівельного підприємства полягає в наступному:

- фінансове забезпечення реалізації стратегій усіх рівнів та функціонування будівельного підприємства: фінансова стратегія відповідає за пошук достатньої кількості ресурсів для діяльності будівельного підприємства;
- забезпечення ефективного використання ресурсного потенціалу будівельного підприємства: розпорядження фінансовими ресурсами таким чином, щоб